

penitus, vel ita se se intra sinum eius abdiderunt, ut credantur in nihilum esse redactæ. Itaque postquam esse desierunt, non entia sunt facta. Dum vero entia apparebant, entia non entia vere erant. Omne enim id, quod non vere est ens, vere non est. Dumque est, ens esse videtur. Et quia vere non est, ens dici vere non potest. Est ergo ens non ens. Medium itaque inter vere entia, et vere non entia, hoc est nihila. Illa vero vere entia, et sunt, et dici debent, de quibus numquam falsum fuerit dicere, ea entia esse, et de quibus semper verum fuerit dicere, entia esse. Quod caducis minime contingit. De quibus antequam oriantur falsum erit dicere, esse entia. Et postquam interierint, falsum erit dicere esse entia. Igitur caducæ res, nec veræ essentia, nec veræ substantiæ, nec vera entia sunt. Sed a veris deciduæ, et inter veras, et nihilum interpositæ.

Neque videntur in caducis his, triplices esse substantiæ, quas Peripatus intulit, vel esse equivoce, et alia atque alia ratione esse. Nam ea quæ compositum dicitur, corpus est. Forma vero corpus non est. Materia quoque vel non corpus est, vel inter corpus, et non corpus media, et si non corpus sit, non eiusdem est, cum forma rationis, nec diffinitionis. Nam illa subest huic, hæc illi supersedet. Quod si media inter corpus, et non corpus materia sit, non eiusdem iterum erit cum forma rationis. Quia hæc non corpus est simpliciter. Quomodo ergo tria hæc, materia, forma, compositum, sub eodem univoco substantiæ genere vere ponentur? Et si poni nequeant, iam æquivoce erunt substantiæ. Alia corpus, non corpus alia, tertia inter corpus, et non corpus media. Et substantia, contra leges positas, magis recipiet, et minus. Magis enim substantia est corpus, quia substat accidentibus. Minus substantia est media inter corpus, et non corpus, ipsa materia, quæ formæ tantum substat. Minima substantia erit forma, quia, et non corpus est, et substat nemini. Igitur, et substandi ratione, hæc tria nihil inter se habent commune. Si nihil commune habent, neque genus est eis commune. Non ergo sub eodem substantiæ genere locabuntur. Non sunt ergo hæc tria omnia, substantiæ. Sed materia tantum erit substantia, quæ revera substantia, et quæ æterna est. Forma vero, quæ ei supervenit, et ab ea discedit, cur fuerit substantia, si accidentis diffinitione comprehenditur? Accidentis enim dicitur id esse, quod accedit, et recedit, sine subiecti corruptione. Talis autem est forma. Accedit enim et recedit, a subiecta materia sine materiæ corruptione ulla, quam æternam esse autumant. Quod si forma accidens est, neque ipsa substantia esse potest, neque compositum poterit efficere, ut sit substantia. Quo modo enim substantia fiat, ex substantia, et accidente? Itaque de tribus positis substantiis, duæ accidentia sunt, tertia est reliqua, quæ vere, vel nihil, vel prope nihil est. Non ens enim a præceptore ipso appellantur. Atque ita ex eius doctrina, substantia universa, aut accidens est, aut nihil. Falsissima est ergo hæc de triplici substantia Aristotelis doctrina. Verior ergo vestiganda, et veræ substantia consideranda, et cognoscendæ. Quæ nam autem hæc fuerint? Eæ forte, quæ materia careant? Hæc sane. At ubi nam hæc sunt? In loco ubi nulla sit materia nimirum. In mundo immateriali. In mundo, omni materia carente, et omni subsistentia, et substantia carente. Ubi, quidquid est in nullo alio est subiecto, in seipsis sunt, et existunt omnia. Nam si in hoc mundo, quia materia substat formæ, et compositum substat accidentibus, causa est, ut nullæ earum veræ essentia, veraque entia sint: necesse a contraria ratione, ubi vera entia, et veras esse essentias, ubi nulla sit substantia, nulla subsistentia, nulla sit forma, insidens materiæ, nulla accidentia composito inequitantia. Tantum ergo abest, ut substantia Aristotelica verum, et primum sit ens, ut revera, ubi vera entia sunt, ibi nulla sit substantia, quæ vel formis substet, vel accidentibus subsit. Vera autem entia, quid nam sunt? Ea omnia, quæ in subiecto non sunt, vera entia sunt. Et ea, quæ id ipsum, quod sunt, sui sunt, et non alterius. Et quæ in se consistent. Et quæ simpliciter sint essentia. Essentia autem veræ sunt, eæ omnes, quæ vera entia sunt. Ita ut verum ens, vera essentia sit, et vera essentia sit, ens verum. At ens, et essentia vera, unde nam sunt, et ubi? Ibi quidem ea diximus esse, ubi nulla est materia. Ab ubi nulla est materia? Ubi omnia sunt formæ simplices, nullo egentibus subiecto, in se consistentes, in se stantes, et in se substantes, et in se constantes. In mundo nempe intelligibili: in eo mundo, in quo